

„Ma már jól látható az ÉMI új feladatrendszere”

Dr. Bánky Tamás, az ÉMI Nonprofit Kft. nyáron kinevezett vezérigazgatója az új feladatokról, kihívásokról, az ÉMI jövőbeni, felértékelődő szerepéről és terveiről osztotta meg velünk gondolatait.

Kezdjük kinevezésével, amihez ezúton is gratulálunk. Mennyi időre szól a mostani megbízatás és mennyibe rendeződött az ÉMI helyzete a kormányzati struktúrában?

Ez egy olyan jellegű kinevezés, ami az ügyvezetői státust rendezi és a teljes vezérigazgatói jogkört magában foglalja, első ütemben ez év végéig. A tulajdonosi jogokat Nemzetgazdasági Minisztérium energiastratégiai és otthonteremtési államtitkársága gyakorolja, míg a szakirányítási jogkört megosztják a Belügyminisztérium területrendezési helyettes államtitkárságával.

Lesz még további változás vagy átalakítás az ÉMI-t illetően a kormányzati struktúrán belül?

Én úgy tudom, hogy itt megkötött a gipsz. Korábban voltak olyan értesülések, hogy kutatás-fejlesztési tevékenységünk miatt a Fejlesztési Minisztérium alá is tartozunk majd, de ezt nem erősítették meg. Így stabilizálódott a helyzet.

Volt egy félelem vagy inkább pletyka, hogy valamilyen nagyobb szervezetbe integrálják az ÉMI-t. Erről tudható valami?

Ismereteim szerint erre a jelenlegi - irányításért felelős - államtitkárokban, helyettes-államtitkárokban nincs szándék. Több mint pletykaszinten el tudom mondani, hogy nem olyan rég épp mi javasoltuk egy infrastrukturális központ megvalósítását. Ennek megfelelően a magam részéről is megküldtem észrevételeimet az Új Széchenyi Tervhez, és felvettem, hogy megítélésem szerint az építésügy, a közlekedés és a vízügy olyan fontos nemzetgazdasági jelentőséggel bíró területek, melyek kutató-, fejlesztő- és innovációs bázisintézeteit, valamint jóváhagyó szervezeteit egy tudásközpontba vonva kellene működtetni.

Ez, ha jól értem, az ÉMI tevékenységének kiterjesztését jelentené?

Abszolút. A javasolt struktúra Magyarország számára egy olyan koncentrált kapacitást eredményezne. Ennek megvalósításával az európai piacon figyelemreméltó tekintélyt lehetne szerezni, állni a versenyt az erősebb gazdaságú országok intézeteivel, és a szakterületek közelállóságából fakadó szinergiák feltárásával, hasznosításával a működés hatékonyságának ugrásszerű növekedését eredményezhetné. Egy ilyen munkában az ÉMI kulcsszereplő lehet.

Milyen konkrét feladatok előtt áll most a szervezet?

A magyarországi innováció és a szakképzés előmozdítása prioritást élvez az ÉMI jövőbeni tevékenységei sorában. Ezen kívül az ÉMI kiemelt feladatai közé tartozik egy szabályozási rendszerváltásra való felkészülés és az építési piac szereplőinek erre való szakszerű, hatékony felkészítése. Egy olyan mélyreható változás előtt áll Európa, amikor termékrendelet váltja fel az

építési termékekre vonatkozó – a mintegy két évtizede és jelenleg is hatályos - direktívát. Ennek hatálybalépése két év múlva várható, amire nekünk műszakilag, jártassággal rendelkező személyzettel és laboratóriumi kapacitásokkal fel kell készülnünk. Mint az EU által notifikált vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetnek a jelenlegi viszonyokra a szükséges kompetenciánk megvan. Az új felálláshoz az időben való érkezés monstre feladat az ÉMI számára, és ez kiegészül azzal is, hogy a piac többi szereplőjének a felkészülését a változásokra szakmailag támogatnunk kell.

Ugorjunk egy kicsit az időben. Korábban Ön volt az ÉMI tudományos igazgatója, hogyan jutott el ideáig?

Az ÉMI-nél 34 évvel ezelőtt kezdtem dolgozni a tűzállósági osztályon tudományos munkatársként, majd főmunkatárs, később osztályvezető lettem, a tudományos igazgatói posztot pedig 13. éve töltöm be.

Hogyan került az ÉMI-hez és miért épp a tűzállósági osztályra?

Ez egy érdekes történet... Vegyészmérnökként végeztem az egyetemen, de közben válogatott tornász is voltam. A Dózsánál ajánlottak sportállást a diploma után, ami akkor nagyobb megbecsülést jelentett egy kezdő mérnöki pozíciónál, és a torna nagyon jól ment, még 1973-ban is tagja voltam a magyar csapatnak a moszkvai Universiade-n.

Szerspecialista volt?

Nem. Akkoriban még nem voltak szerspecialisták, hat szeren kellett helytállni - talaj, gyűrű, ugrás, korlát, nyújtó, lólengés. De visszatérve a történethez: az egyetem után, tornász koromban is végig dolgoztam, méghozzá a tűzoltóságon. Tiszti rangot kaptam és parancsnokom vetette fel, hogy vegyészmérnökként a belügyi tűzvédelmi rendeletet, szabályzatokat tanuljam meg, majd mikor abbahagytam a tornát a Fővárosi Tűzoltóparancsnoksághoz kerültem, mint tűzmegelezési főeladó. Konferenciákon ismerkedtem meg az ÉMI-s kollégákkal, kialakult egyfajta személyes szimpátia a szakmai érdeklődés mellett, és 1977-ben fel is vettek, az égésgázok toxicitásával kezdtem foglalkozni. 1981-82-ben amerikai ösztöndíjat is nyertem a Berkeley Egyetemre.

Ezek szerint, ha valaki, akkor Ön szinte mindenkit ismer az ÉMI-nél.

Ugyan nem én vagyok a legrégebben itt dolgozó kolléga, de igen, különösen az utolsó 13 év volt nagyon informatív ilyen szempontból. Korábban csak a társosztályok munkatársaival voltam kapcsolatban, de amikor igazgató lettem, az ÉMI nagy erősségének számító hat vidéki állomás dolgozóival is személyes szintű ismeretségbe kerültem, ugyanis minden hónapban különböző városokban jön össze az állomásvezetői kar, szakmai megbeszélésre, amely a személyes kapcsolatok mélyülésére is szolgál.

Tudományos igazgatóként az építésügyi platform (MÉTP) ügyének felvállalásával vált ismertebbé a sajtóban. Most ki vállalja fel ezt a területet?

A MÉTP-ben való intenzív munka nem ütközik mostani pozíciómmal, továbbra is támogatom azt a

törekvést, amit vállaltunk, hiszen az ÉMI egy európai szerveződésben állt a hazai építési iparág élére. Egy nagyon jó csapat és kiváló projekt menedzser kollegina szervezi a platformot, rajtuk múlik, hogy ilyen sikeresek vagyunk.

Vezérigazgatóként a folyamatosságra törekszem, ezért pályázatot írok ki a tudományos igazgatói pozícióra, és ha egy megfelelő jelöltek találunk, akár már december elejétől lehet új tudományos igazgatója az ÉMI-nek.

Azt veszem ki szavaiból, hogy Ön folytatja majd az ÉMI vezetését jövőre.

Ez egy nyitott kérdés. A minisztertől függ, hogy mi lesz, de én valójában – belső és külső, kinyilvánított támogatottság és bizalom esetén - folytatni szeretném.

Milyen stratégiát követne az ÉMI vezetőjeként?

Fontos, hogy nemcsak az építési termékekre, de a szervezetekre is általánossá tegyük a minősítést, ami előny lehetne különösen a közbeszerzéseknél vagy a kiírás előtt álló felújítási pályázatoknál.

Ehhez meg lehet nyerni a pályázatok kiíróját, a kormányzatot és a finanszírozókat is.

A minősítési rendszerek fejlesztéséhez nem most fogunk nekiállni, korábban már kidolgoztuk a kereteket és minősítések is történetek, de nem túl nagy számban, aminek – meglátásom szerint – elsősorban az oka, hogy a minősített kivitelező, bár investál a munkája színvonalának érdekében, de a munkához jutásnál nem élvez előnyt.

Ezen felül az ÉMI-nek – ahogy említettem – nagy erővel kell készülnie az új feladatokra. Már most látni, hogy számos új vizsgálati módszert kell itthon is meghonosítani, többek között a belső térbe beépített anyagok veszélyes anyag-kibocsátásával kapcsolatos minősítése. Nemzetközi konferenciákon és kapcsolataink révén látjuk, hogy merre megy Európa. Új laboratóriumokra, műszerekre, eljárásokra van szükség, ha nem akarunk lemaradni, de vajon ki fizeti a révényt?

Ha jól tudom, az ÉMI nem igényelt külön állami finanszírozást az utóbbi években működésre.

Ez így van, de kérdés, hogy helyes volt-e ez a gyakorlat? Az Unióban számtalan példa van az állami segítségre. Az ÉMI sikeres volt abban, hogy külső finanszírozás nélkül tudta ellátni az új feladatok egy részét, de ennek is megvolt az ára. Mint említettem sok új feladat vár az intézetre, mindez egy éleződő európai versenyben, ahol versenytársaink közül sokan megkapják a támogatást.

Szintén fontos stratégiai, de finanszírozási kérdés is az ÉMI életében, hogy mi történik a Szentendre Ipari Parkban, ahol megkezdődtek a fejlesztési előkészületek. Önnek mik az elképzelései?

Egyetértek azzal az alapkoncepcióval, hogy egy építési öko-tudásközpont jöjjön létre a szentendrei telephelyen összekötve a kutatásfejlesztést, innovációt a felsőfokú oktatással. A Szent István Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Karának ideköltözésének gondolata továbbra is napirenden van. Jelenleg a fejlesztés indítása előtt állunk, azonban az általam örökölt helyzetben nem volt minden szál elvarrva, továbbra is a források előteremtésén dolgozunk, illetve voltak tervezési és engedélyezési hiányosságok is. Remélem, év végéig megoldódnak a mostani problémák és 2012-re működik majd a telep korszerű infrastruktúrája és az első energetikai épületszerkezeti újdonságot bemutató épület. Az Egyetem és az ÉMI közötti laboratóriumi szimbiózis garantáltan javítaná a mérnökképzést

Magyarországon és költséghatékonyá tenné a laboratóriumi munkát, hiszen átjárás lenne az ÉMI meglévő kapacitásai és az oktatási programok közt.

Végezetül egy személyes kérdés: Mekkora többlet terhet jelent, hogy vezérigazgató lett, ugyanakkor a tudományos igazgató pozíciója sincs még betöltve? Maradt még szabadideje?

Így a megbízatás elején még valóban nagyon sok a munka, sokszor éjjelig dolgozom, de remélem, hogy a megfelelő tudományos igazgató kiválasztása után és az aktuális ügyek átvételének lezárásával egy kicsit kisebb lesz a terhelés. Sokkal kevesebb a szabadidőm, de azért a félórás esti sétákat a feleségemmel, így sem hagyom ki.

Vége